
Å leve med kronisk sykdom

BOKOVERSIKT

Denne boken er skrevet av 20 sykepleiere, alle med hovedfag og flere med doktorgrad fra Universitetet i Bergen. Den er resultatet av mange års arbeid og forskning om temaet kronisk sykdom.

God helsetjeneste bygger på to kulturer som er forskjellige i filosofi, kunnskapsgrunnlag, forskning og praksis. Den ene er den biomedisinske fagkulturen, som konsentrerer seg om objektiv sykdom – ”disease”. Den andre er den humanistiske kulturen, som er opptatt av de sykes opplevelser av sykdom – ”illness”. Helsepersonellet må ha begge kulturene i seg.

Forfatternes oppfatning er at helsetjenesten og legene prioriterer ”disease”, spesielt akutte sykdommer, og forsømmer ”illness” og de kroniske sykdommene. Boken har derfor et sterkt ideologisk budskap i tillegg til det faglige. Den bygger på kvalitativ forskning, som regel dybdeintervjuer med få pasienter. Slik forskning får frem viktige kunnskaper, men generalisering fra små materialer kan være vanskelig.

Boken har fire deler. I den første drøftes sentrale begreper ved kronisk sykdom, bl.a. smerte, livskvalitet, mestring og håp. Den andre delen bygger på forskning om noen få utvalgte sykdommer, bl.a. nevrologiske lidelser, belastningssykdommer og slag. Den tredje handler om pasientenes møte med helsetjenesten og understreker sentrale verdier som respekt og medbestemmelse. Fjerde del setter søkelys på sykepleiernes rolle.

Boken er skrevet for helsefagstudenter, spesielt sykepleiestudenter. Den er oversiktlig, godt disponert og har gode registre og mange referanser. Men den preges av at 20 forskjellige forfattere skal komme til orde med sine kunnskaper, tanker og forskningsfunn. Det er mange gjentakelser, og boken ville vunnet på en vesentlig forkorting.

Forfatterne tar opp og belyser sentrale perspektiver ved kroniske sykdommer, og jeg tror de har rett i at både helsetjenesten og legene ofte overser disse perspektivene. Mange leger burde derfor lese boken og tenke igjennom budskapet. Problemet er at den er blitt så stor. Kanskje burde de to redaktørene skrevet en kortere b'ok for leger?

Peter F .Hjort

Publisert: 20. februar 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.